Господарське право; господарсько-процесуальне право

УДК 346.21

Дядюк Анастасія Леонідівна
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри підприємницького та корпоративного права,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
Дядюк Анастасия Леонидовна
кандидат юридических наук,
доцент кафедры предпринимательского и корпоративного права
Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана
Diadiuk Anastasiia
Candidate of Science of Law,
Associate Professor of the Department of Business Law and Corporate Law
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
ORCID: 0000-0001-7489-7349

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ВСТАНОВЛЕННЯ КІНЦЕВИХ БЕНЕФІЦІАРНИХ ВЛАСНИКІВ УЧАСНИКАМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРАВОВІДНОСИН
ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ КОНЕЧНОГО БЕНЕФИЦИАРНОГО СОБСТВЕННИКА УЧАСТНИКОВ ХОЗЯЙСТВЕННЫХ ПРАВООТНОШЕНИЙ
THEORETICAL AND PRACTICAL PROBLEMS OF ESTABLISHING BENEFICIARY OWNERS OF ECONOMIC LEGAL RELATIONS PARTICIPANTS

Анотація. *Стаття присвячується проблематиці встановлення та розкриття кінцевого бенефіціарного власника учасниками господарських правовідносин. Встановлення кінцевого бенефіціарного власника є*

невід'ємною та первинною складовою заходів, спрямованих на запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Визначено, що чинним законодавством коло осіб, щодо яких мають застосовуватись процедури ідентифікації та верифікації, було доповнено трастами та «іншими подібними (до трастів) правовими утвореннями». Попри це, визначення кінцевих бенефіціарних власників у зазначеної категорії осіб ускладнюється відсутністю як належного правового регулювання відносин довірчої власності та трастів на національному рівні, так і єдиного уніфікованого підходу у міжнародному праві. Суб'єктам первинного фінансового моніторингу в процесі ідентифікації та верифікації слід виходити із численної різноманітності видів трастів та подібних до них конструкцій. Обґрунтовано необхідність визнання суб'єкта правовідносин трастом навіть у випадку поєднання в одній особі бенефіціара та довіреної особи та за наявності певних застережень з боку засновника. Доведено необхідність закріплення в законодавстві легального визначення поняття «інших подібних (до трастів) правових утворень» шляхом встановлення їх кваліфікаційних ознак. Визначено, що кінцевим бенефіціарним власником, на відміну від бенефіціара, може бути виключно фізична особа, яка здійснює вирішальний прямий чи непрямий вплив (контроль) на діяльність клієнта та не має статусу посередника, комерційного агента чи номінального власника/утримувача. Проаналізовано співвідношення та ознаки понять «значний вплив на управління або діяльність юридичної особи» та «вирішальний вплив (контроль)». Зроблено висновок, що наявність доступу до інсайдерської інформації особи та можливість її використання особисто або через третіх осіб, має бути предметом вивчення для цілей фінансового моніторингу, оскільки може свідчити про

здійснення непрямого вирішального впливу на юридичну особу чи інші правові утворення.

Ключові слова: *кінцевий бенефіціарний власник, суб'єкт первинного фінансового моніторингу, траст.*

Аннотация. *Статья посвящается проблематике установления и раскрытия конечного бенефициарного собственника участниками хозяйственных правоотношений. Установление конечного бенефициарного собственника является неотъемлемой и первичной составляющей процедур, направленных на предотвращение и противодействие легализации (отмыванию) доходов, полученных преступным путем, финансированию терроризма и финансированию распространения оружия массового уничтожения. Определено, что действующим законодательством круг лиц, в отношении которых должны применяться процедуры идентификации и верификации, был дополнен трастами и «другими трастоподобными правовыми образованиями». Несмотря на это, определение конечных бенефициарных собственников в указанной категории лиц осложняется отсутствием как надлежащего правового регулирования отношений доверительной собственности и трастов на национальном уровне, так и единого унифицированного подхода в международном праве. Субъектам первичного финансового мониторинга, в процессе идентификации и верификации, следует исходить из многочисленного разнообразия видов трастов и подобных конструкций. Обоснована необходимость признания субъекта правоотношений трастом даже в случае сочетания в одном лице бенефициара и доверенного лица и при наличии определенных оговорок со стороны учредителя. Доказана необходимость закрепления в законодательстве легального определения понятия «других трастоподобных правовых образований» путем установления их*

квалификационных признаков. Определено, что конечным бенефициарным собственником, в отличие от бенефициара, может быть исключительно физическое лицо, оказывающее решающее прямое или косвенное влияние (контроль) на деятельность юридического лица/образования и не имеющее статуса посредника, коммерческого агента или номинального держателя. Проанализировано соотношение и признаки понятий «значительное влияние на управление или деятельность юридического лица» и «решающее влияние (контроль)». Сделан вывод, что наличие доступа к инсайдерской информации лица и возможность ее использования, лично или через третьих лиц, должно быть предметом изучения для целей финансового мониторинга, поскольку может свидетельствовать об осуществлении косвенного решающего влияния на юридическое лицо или иные правовые образования.

Ключевые слова: *конечный бенефициарный собственник, субъект первичного финансового мониторинга, траст.*

Summary. *The article is devoted to issue establishing and disclosing the beneficial owner by the participants of economic relations. The identification of beneficial owners is an integral and primary component of preventing and combating money laundering, terrorist financing, and the proliferation of weapons of mass destruction. The current legislation supplemented the range of persons to whom identification and verification procedures should be by trusts and «other similar (to trusts) legal entities». Nevertheless, the definition of beneficial owners in this category of persons has been complicated by the lack of proper legal regulation of trusts at the national level and lack of unification in international law. Subjects of primary financial monitoring must take into account many different types of trusts and similar structures. Trust has to be recognized even in a combination of the beneficiary and the proxy in one person. The concept of «other similar (to trusts) legal entities» should be*

consolidated by establishing their qualifications. The beneficial owner, unlike the beneficiary, can only be a person who has direct or indirect influence (control) over the client's activities and does not have the status of an intermediary, commercial agent, or nominal owner/holder. The features of the concepts «significant influence on the management or activity of a legal entity» and «decisive influence (control)» are analyzed. The availability of access to insider information and the possibility of its use personally or through third parties should be studied for financial monitoring purposes, as it may indicate the indirect decisive influence on a legal entity or other legal entities.

Key words: *beneficial owner, subject of primary financial monitoring, trust.*

Постановка проблеми. Прагнучи до членства в Європейському Союзі, Україна взяла на себе зобов'язання із впровадження та реалізації дієвих фінансових заходів боротьби з відмиванням доходів, отриманих злочинним шляхом, що відповідали б європейським та міжнародним стандартам, критеріям та рекомендаціям у даній сфері. З метою удосконалення національного законодавства було прийнято у новій редакції Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», який набув чинності 28 квітня 2020 р. (далі –Закон України від 06.12.2019 № 361-IX, поточна редакція від 16.08.2020) [1]. Законом України від 06.12.2019 № 361-IX, зокрема, закріплено ряд істотних змін щодо термінології та процедури розкриття суб'єктами господарювання своїх кінцевих бенефіціарних власників (далі - КБВ), що потребує вивчення змісту норм законодавства, їх відповідність міжнародним стандартам та ефективність правозастосування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Правове визначення «кінцевого бенефіціарного власника» як категорії національного законодавства досліджував Махінчук В.М. [2]. Достатньо ґрунтовно концепції бенефіціарного власника та бенефіціарної власності для цілей податкових відносин висвітлені у наукових працях Селезня П.О.[3; 4; 5], Тимченка Л.Д.[5], Косенкової А.Г.[6].

Аналіз зазначених наукових джерел та останніх змін законодавства, свідчать про необхідність подальшого ґрунтовного дослідження правової природи КБВ, виділення ознак та специфіки встановлення особи-КБВ для різних видів учасників господарських правовідносин.

Метою статті є визначення змісту та складу поняття «кінцевий бенефіціарний власник», виділення кваліфікуючих знак для розмежування із суміжними правовими категоріями, як необхідного первинного етапу в системі заходів організації протидії легалізації доходів отриманих злочинним шліхом.

Виклад основного матеріалу. Поняття «кінцевий бенефіціарний власник» не є новим для національного законодавства [7], однак зміст дефініції закріпленої Законом України від 06.12.2019 № 361-IX зазнав змін та суттєво відрізняється від попереднього нормативного визначення даного поняття. Так, новим законом було розширено коло суб'єктів, щодо яких має встановлюватись КБВ. Якщо до прийняття нового закону вимагалось визначення КБВ лише для юридичної особи, то чинне законодавство передбачає також встановлювати їх *для трастів та «інших подібних правових утворень»*. Розширення кола учасників правовідносин, в яких мають визначатись КБВ, очевидно, відповідають меті законодавства про запобігання легалізації протиправно одержаних активів. Тим не менше, однією з проблем реалізації даної норми на практиці є відсутність належного правового регулювання національним законодавством інституту «трасту».

Трасти, які є одними з найпопулярніших інструментів управління власністю в країнах загального права, набувають широкого розповсюдження та використання у країнах континентального права [8]. Про це свідчить, зокрема, ратифікація Гаазької Конвенції № 30 «Про закон, що застосовується до трастів та про визнання трастів» від 1985 р. рядом країн континентальної системи права серед яких: Італія, Люксембург, Нідерланди, Швейцарія. Хоча Україна не приєдналась до даної Конвенції, аналіз п. 60 ст.1 Закону України від 06.12.2019 р. № 361-IX, свідчить, що закріплене у ньому поняття «траст» відтворює зміст ст. 2 Конвенції [9]. Відповідно до закріпленого визначення, траст – є особливою формою договірних відносин, внаслідок яких активи засновника контролюються довірчим власником в інтересах вигодоодержувача (вигодонабувача) або для досягнення визначених засновником цілей. Функцію врегулювання подібних фідуціарних відносин в українському законодавстві можуть виконувати інститути довірчої власності та управління майном, однак, враховуючи специфіку, дані конструкції лише частково співпадають з визначеннями «трастів», закріпленими в іноземних юрисдикціях. Як слушно відзначають науковці, у країнах, які належать до різних правових систем, існує значна кількість трастів та подібних до них конструкцій [10, с. 10; 11, с. 56], що ускладнює термінологічну уніфікацію понять «траст» та «довірча власність».

Суб'єктам первинного фінансового моніторингу в процесі ідентифікації та верифікації КБВ своїх контрагентів (особливо нерезидентів) слід пам'ятати, про наявність правових утворень, які за своєю правовою природою є трастами, однак мають іншу назву, або навпаки – за основними ознаками не відповідають найменуванню «траст». Відповідні застереження містяться в докладі Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (далі - FATF) та Егмонтської Групи підрозділів фінансової розвідки (далі – Egmont Group) [12, с. 29].

Зокрема відзначається, що відносини, які виникають на підставі договорів страхування життя можуть використовувати притаманні трастам принципи, а саме – розщеплення між різними особами права власності на майно, управління цим майном та отримання економічної вигоди від майна.

Додаткові труднощі виникають при визначенні КБВ у «інших подібних (*до трастів*) правових утвореннях». В Законі України від 06.12.2019 р. № 361-IX визначено, що КБВ у даної категорії клієнтів повинен мати статус еквівалентний або аналогічний статусу осіб, які можуть виступати КБВ у трастах. Будь-яких інших кваліфікуючих ознак вказаний Закон не надає.

Законодавство з регулювання банківської діяльності оперує поняттям «трастова конструкція (траст)», яке дозволяє визначити її фідуціарний характер, правові підстави виникнення та режим права власності на майно у трастах та подібних правових утвореннях. Так, п.20 ч.4 Розділу I Постанови Правління Національного банку України від 22.12.2018 № 150 [13] визначено, що трастовою конструкцією є режим володіння або управління майном встановлений на підставі правочину, при якому право власності розщеплюється на «юридичне право власності» довірчого керуючого та «бенефіціарне право власності» вигодоодержувачів (бенефіціарів). При цьому юридичний власник має повноваження з володіння, користування та розпорядження переданим йому майном на користь та в інтересах вигодоодержувачів (бенефіціарів). Податковий кодекс України [14] визнає суб'єктом правовідносин «іноземне утворення без статусу юридичної особи», яке може прирівнюватись до контрольованої іноземної компанії (ст. 39^{-2}). Таке утворення створюється на підставі правочину, або шляхом реєстрації за законодавством іноземної держави (території) без створення юридичної особи, що надає йому право здійснювати діяльність, пов'язану з

отриманням доходу (прибутку) в інтересах вигодоотримувачів (учасників, партнерів, засновників, довірителів, тощо). Утворення без статусу юридичної особи можуть включати, зокрема, але не виключно, партнерства, трасти, фонди, інші установи та організації, створені на підставі правочину або закону іноземної держави (території). Отже, законодавство не визначає вичерпний перелік утворень або їх ознак, і які слід відносити до «інших подібних (*до трастів*) правових утворень».

Враховуючи зазначене, вважаємо за доцільне доповнити дефініцію трасту поняттям, аналогічним до норми Конвенції, якою передбачено, що суб'єкт правовідносин може визнаватись трастом навіть у випадку поєднання в одній особі бенефіціара та довіреної особи та за наявності певних застережень з боку засновника [9]. Слід врахувати, що дане положення не відповідатиме нормам цивільного законодавства, якими регулюють відносини з управління майном, оскільки ст.1033 ЦК України визначено, що вигодонабувач не може бути управителем. Однак, в даному випадку, відступлення від загального правила буде виправданим для цілей спеціального законодавства з фінансового моніторингу для визначення, ідентифікації та верифікації КБВ учасників правовідносин (трастів та інших подібних утворень) з іноземним елементом.

Також на зміст Закону України від 06.12.2019 № 361-IX значно вплинули правила Директиви (EU) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року (англ. The Fourth Anti-Money Laundering Directive, скор. 4AMLD) [15], а також обмеження, внесені Директивою 2018/843/EU Європейського Парламенту і Ради Європейського Союзу про внесення правок в Директиву 2015/849/EU про запобігання використанню фінансової системи для відмивання коштів і тероризму, і Директивою 2009/138/EC і 2013/36/EU, відомою як «П'ята Директива з боротьби з відмиванням грошей» (англ. The Fifth Anti-Money Laundering Directive, скор. 5AMLD) [16].

Вказаними Директивами прямо визнається, що рішення про визнання певних «правових домовленостей» трастами або «подібними до них правовими утвореннями» покладається на держави, в процесі імплементації міжнародних правил (стандартів) в національне законодавство. Основне завдання держави в даній сфері – забезпечити на національному рівні правові механізми для виявлення та запобігання кримінальним правопорушенням пов'язаним з фінансуванням тероризму та відмиванням незаконно отриманих активів.

Закріплена в п. 30 статті 1 Закону України від 06.12.2019 № 361-IX дефініція вказує на ряд важливих ознак КБВ. По-перше, КБВ визнається лише фізична особа, на відміну від бенефіціара, яким може бути як фізична особа, юридична особа чи інше правове утворення або громада, суспільство тощо. По-друге, така фізична особа здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція. По-третє, статусу КБВ не має посередник, комерційний агент, номінальний власник/утримувач, який має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

Вбачається, що найважливішою ознакою КБВ є наявність реального права або можливості здійснювати вирішальний вплив (контроль) на діяльність суб'єкта, щодо якого здійснюються заходи фінансового моніторингу. Вирішальний вплив на діяльність суб'єкта може бути як прямим, так і непрямим (опосередкованим). Під прямим вирішальним впливом розуміють безпосереднє володіння фізичною особою часткою у розмірі не менше 25 відсотків статутного (складеного) капіталу або прав голосу юридичної особи.

Для встановлення непрямого вирішального випливу фізичної особи (незалежно від її формального володіння) слід керуватись рядом ознак, що вказують на її можливість: 1) володіти часткою у розмірі не менше 25

відсотків статутного (складеного) капіталу або права голосу юридичної особи через пов'язаних фізичних чи юридичних осіб, трасти або інші подібні правові утворення; 2) реалізовувати право контролю, володіння, користування або розпорядження всіма активами юридичної особи/утворення чи їх часткою; 3) мати права на доходи від діяльності юридичної особи, трасту або іншого подібного правового утворення; 4) мати право вирішального впливу на формування складу, результати голосування органів управління юридичної особи/утворення; 5) вчиняти правочини, які визначають основні умови господарської діяльності юридичної особи/утворення; 6) приймати обов'язкові до виконання рішення, що мають вирішальний вплив на діяльність юридичної особи/утворення.

Ряд перелічених ознак співпадають з ознаками, які розкривають поняття «значний вплив на управління або діяльність юридичної особи», за визначенням п. 20 ст. 1 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» [17]. Відповідно до дефініції, «значним впливом» вважається можливість самостійно або спільно із іншими особами змінювати посадових осіб органів управління юридичної особи, а також мати доступ до інсайдерської інформації, яка дозволяє ухвалювати та/або впливати на ухвалення управлінських рішень, що визначають розвиток і комерційні наслідки для такої юридичної особи. Слід визнати, що доступ до інсайдерської інформації та можливість її використання особисто або через третіх осіб, також може свідчити про здійснення непрямого вирішального впливу на юридичну особу чи інші правові утворення.

Вивчаючи випадки та способи приховування бенефіціарної власності, дослідники із FATF та Egmont Group дійшли висновку, що основною проблемою при визначенні КБВ є встановлення відносин вирішального впливу (контролю) останніх над юридичною особою,

трастом чи іншим «юридичним утворенням» [12]. Встановлення фізичної особи, яка не є юридичним власником, однак може здійснювати вирішальний вплив на суб'єкта правовідносин, може ускладнюватись непрозорою структурою власності такого суб'єкта, включенням іноземного елемента, колізіями правового регулювання між різними правовими системами. Крім того, контроль над юридичною особою чи правовим утворенням в інтересах КБВ може здійснюватися із залученням третіх осіб, в тому числі професійних посередників, чи осіб, що перебувають у близьких сімейних відносинах, а також підставних осіб.

Отже, суб'єктам фінансового моніторингу необхідно визначати як осіб, які мають можливість здійснювати вирішальний вплив (контроль) над юридичною особою чи правовим утворенням, так і тих осіб в інтересах яких такий вплив здійснюється, і хто в кінцевому результаті виступатиме КБВ.

Висновки і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Проблеми встановлення та розкриття КБВ, у теоретичній площині, пов'язані із недостатньою правовою визначеністю із поняттям «трастів» та «інших подібних правових утворень». Вважаємо, що доцільним є максимально широке трактування означених понять для цілей законодавства по боротьбі з легалізацією доходів отриманих злочинним шляхом. Визначено, що додатковою ознакою, яка може свідчити про здійснення вирішального впливу (контролю) над юридичною особою є доступ до інсайдерської інформації та можливість її використання. При розкритті інформації щодо КБВ, слід уникати формального підходу та визначати всіх осіб які можуть здійснювати вирішальний вплив (контроль), а також тих, у чиїх інтересах вони можуть діяти.

Література

1. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 № 361-IX // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2020. № 25. Ст. 171.
2. Махінчук В. М. Поняття кінцевого бенефіціарного власника в законодавстві України // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2017. Вип. 43. С. 59-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvchzu_2017_43_7 (дата звернення: 24.02.2021).
3. Селезень П. О. Сучасне розуміння концепції бенефіціарного власника в міжнародних податкових відносинах: основні виклики // Альманах права. 2016. Вип. 7. С. 368-372. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2016_7_96 (дата звернення: 24.02.2021).
4. Селезень П. О. Положення про бенефіціарного власника в Модельній податковій конвенції ОЕСР: історичний аспект 14-17 // Фінансове право. 2016. № 1 (35). URL: http://ndi-fp.nusta.com.ua/files/doc/finansove-pravo/2016/2016_1.pdf (дата звернення: 24.02.2021).
5. Tymchenko L., Selezen P. The Concept of Beneficial Owner in Application of the Ukrainian Double Taxation Treaties // Juridica International. 2016. №. 24. PP. 55–62.
6. Косенкова А. Г. Інститут бенефіціарного власника: поняття, ознаки та критерії визначення // Наукові записки. Серія : Право. 2018. Вип. 5. С. 101-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snslnnp_2018_5_23 (дата звернення: 24.02.2021).
7. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та

фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 № 1702-VII // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 50-51, ст.2057 (втратив чинність).

8. Буяджи Г. Проблемні питання визначення правової природи трасту // Підприємництво, господарство і право. 2017. №5. С.10-16.
9. Convention on the Law applicable to Trusts and on their recognition (Concluded 1 July 1985). URL: https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=59 (дата звернення: 24.02.2021).
10. Буяджи Г. Теоретичні та практичні проблеми визнання та кваліфікації інституту трасту // Підприємництво, господарство і право. 2017. № 9. С. 10-15.
11. Єремєєв А. Загальна характеристика господарсько-правового трасту // Підприємництво, господарство і право. 2020. №12. С. 55-61.
12. Concealment of Beneficial Ownership. FATF-Egmont Group report. Paris. 18 July 2018. P. 185. URL: http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/concealment-beneficial-ownership.html
13. Про внесення змін до Положення про порядок видачі юридичним особам ліцензії на надання банкам послуг з інкасації: Постанова Національного банку України від 22.12.2018 № 150. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0150500-18#Text (дата звернення: 24.02.2021).
14. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві : Закон України від 16.01.2020 № 466-IX // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2020. № 32. Ст.227

15. Директива (EU) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, що вносить зміни до Регламенту (EU) № 648/2012 Європейського Парламенту і Ради, а також скасовує Директиву 2005/60/ЕС Європейського Парламенту і Ради та Директиву Комісії 2006/70/ЕС. URL: https://www.pard.ua/download.php?downloadid=1073 (дата звернення: 24.02.2021).
16. Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2018.156.01.0043.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2018%3A156%3ATOC (дата звернення: 24.02.2021).
17. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення залучення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів : Закон України від 19.06.2020 № 738-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text (дата звернення: 24.02.2021).

References

1. Pro zapobighannja ta protydiju leghalizaciji (vidmyvannju) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shljakhom, finansuvannju teroryzmu ta finansuvannju rozpovsjudzhennja zbroji masovogho znyshhennja : Zakon Ukrajiny vid 06.12.2019 # 361-IX // Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrajiny (VVR). 2020. # 25. St. 171.
2. Makhinchuk V. M. Ponjattja kincevogho beneficiarnogho vlasnyka v zakonodavstvi Ukrajiny // Aktualjni problemy vdoskonalennja chynnogho

zakonodavstva Ukrajiny. 2017. Vyp. 43. S. 59-67. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvchzu_2017_43_7 (data zvernennja: 24.02.2021).

3. Selezenj P. O. Suchasne rozuminnja koncepciji beneficiarnogho vlasnyka v mizhnarodnykh podatkovykh vidnosynakh: osnovni vyklyky // Aljmanakh prava. 2016. Vyp. 7. S. 368-372. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ap_2016_7_96 (data zvernennja: 24.02.2021).
4. Selezenj P. O. Polozhennja pro beneficiarnogho vlasnyka v Modeljnij podatkovij konvenciji OESR: istorychnyj aspekt 14-17 // Finansove pravo. 2016. # 1 (35). URL: http://ndi-fp.nusta.com.ua/files/doc/finansove-pravo/2016/2016_1.pdf (data zvernennja: 24.02.2021).
5. Tymchenko L., Selezen P. The Concept of Beneficial Owner in Application of the Ukrainian Double Taxation Treaties // Juridica International. 2016. #. 24. PP. 55–62.
6. Kosenkova A. Gh. Instytut beneficiarnogho vlasnyka: ponjattja, oznaky ta kryteriji vyznachennja // Naukovi zapysky. Serija : Pravo. 2018. Vyp. 5. S. 101-105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/snslnnp_2018_5_23 (data zvernennja: 24.02.2021).
7. Pro zapobighannja ta protydiju leghalizaciji (vidmyvannju) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shljakhom, finansuvannju teroryzmu ta finansuvannju rozpovsjudzhennja zbroji masovogho znyshhennja : Zakon Ukrajiny vid 14.10.2014 # 1702-VII // Vidomosti Verkhovnoji Rady (VVR), 2014, # 50-51, st.2057 (vtratyv chynnistj).
8. Bujadzhy Gh. Problemni pytannja vyznachennja pravovoji pryrody trastu // Pidpryjemnyctvo, ghospodarstvo i pravo. 2017. #5. S.10-16.
9. Convention on the Law applicable to Trusts and on their recognition (Concluded 1 July 1985). URL: https://www.hcch.net/en/instruments/conventions/full-text/?cid=59 (data zvernennja: 24.02.2021).

10. Bujadzhy Gh. Teoretychni ta praktychni problemy vyznannja ta kvalifikaciji instytutu trastu // Pidpryjemnyctvo, ghospodarstvo i pravo. 2017. # 9. S. 10-15.
11. Jeremjejev A. Zaghaljna kharakterystyka ghospodarsjko-pravovogho trastu // Pidpryjemnyctvo, ghospodarstvo i pravo. 2020. #12. S. 55-61.
12. Concealment of Beneficial Ownership. FATF-Egmont Group report. Paris. 18 July 2018. R. 185. URL: http://www.fatf-gafi.org/publications/methodsandtrends/documents/concealment-beneficial-ownership.html
13. Pro vnesennja zmin do Polozhennja pro porjadok vydachi jurydychnym osobam licenziji na nadannja bankam poslugh z inkasaciji: Postanova Nacionaljnogho banku Ukrajiny vid 22.12.2018 # 150. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0150500-18#Text (data zvernennja: 24.02.2021).
14. Pro vnesennja zmin do Podatkovogho kodeksu Ukrajiny shhodo vdoskonalennja administruvannja podatkiv, usunennja tekhnichnykh ta loghichnykh neuzghodzhenostej u podatkovomu zakonodavstvi : Zakon Ukrajiny vid 16.01.2020 # 466-IX // Vidomosti Verkhovnoji Rady Ukrajiny (VVR). 2020. # 32. St.227
15. Dyrektyva (EU) 2015/849 Jevropejsjkogho Parlamentu ta Rady vid 20 travnja 2015 roku pro zapobighannja vykorystannju finansovoji systemy dlja cilej vidmyvannja ghroshej abo finansuvannja teroryzmu, shho vnosytj zminy do Reghlamentu (EU) # 648/2012 Jevropejsjkogho Parlamentu i Rady, a takozh skasovuje Dyrektyvu 2005/60/ES Jevropejsjkogho Parlamentu i Rady ta Dyrektyvu Komisiji 2006/70/ES. URL: https://www.pard.ua/download.php?downloadid=1073 (data zvernennja: 24.02.2021).
16. Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the

use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2018.156.01.0043.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2018%3A156%3ATOC (data zvernennja: 24.02.2021).

17. Pro vnesennja zmin do dejakykh zakonodavchykh aktiv Ukrajiny shhodo sproshhennja zaluchennja investycij ta zaprovadzhennja novykh finansovykh instrumentiv: Zakon Ukrajiny vid 19.06.2020 # 738-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/738-20#Text (data zvernennja: 24.02.2021).